

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	Raadsvoorstel: DJ-2884068
Naam opsteller voorstel	: Anouk Janshen (0495-575351)	Zaaknummer: 2884047
Portefeuillehouder	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM, M.B. (Michèle) Ferrière	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Jaarverantwoording 2024, Ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en het Versterkingsplan GGD.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarverantwoording 2024 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. Een zienswijze in te dienen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en het versterkingsplan GGD.
3. De bijdrage van de gemeente Weert o.b.v. de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord te verwerken in de gemeentelijke begroting 2026.

Inleiding

Bij de brief van 15 april 2025 bieden de voorzitter en de secretaris van het Dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (hierna VRLN) de ontwerpbegroting 2026 en het versterkingsplan GGD aan. De begroting 2026 is gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaderbrief 2026. Aanvullend op de ontwikkelingen genoemd in de kaderbrief 2026 is het versterkingsplan GGD verwerkt in de begroting. Het Dagelijks Bestuur heeft besloten om de financiële consequenties op te nemen in de ontwerpbegroting. Hierbij dient nadrukkelijk vermeld te worden dat er nog geen besluit is genomen over de toekomstbestendige GGD. Dit versterkingsplan ligt gelijktijdig met de ontwerpbegroting 2026 ter zienswijze voor aan de gemeenteraden. Besluitvorming vindt plaats in het Algemeen Bestuur (AB) op 5 september 2025.

Relatie tot de strategische visie

De Veiligheidsregio Limburg-Noord bevordert de gezondheid en veiligheid en bestrijdt rampen en crisis in de regio Limburg-Noord. Door bundeling van de krachten van de GGD, brandweer, crisisbeheersing, 15 gemeenten en andere partners streven we naar de gezondste en veiligste regio. Het realiseren van een gezonde en veilige samenleving draagt bij aan de strategische waarden 'goed wonen voor iedereen' en 'iedereen doet mee'.

Effect

2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat
4. Inwoners voelen zich positief gezond

Doel(en)

De raad in staat stellen om invloed uit te oefenen op de ontwerpbegroting 2026 en het versterkingsplan van de GGD.

Argumenten

- 1.1. De jaarrekening 2024 sluit met een positief rekeningresultaat van € 3.715.500.

In de jaarverantwoording 2024 wordt verantwoording afgelegd over het begrotingsjaar 2024. De realisatie wordt vergeleken met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting 2024 na begrotingswijzigingen 1 en 2.

De jaarrekening sluit met een positief rekeningresultaat van €3.715.500. Dit resultaat is deels te verklaren door het noodzakelijk vrijvallen van een deel van de voorziening groot onderhoud gebouwen (€1.618.288). Dit komt doordat het groot onderhoud voor de locaties Nijmeegseweg, Drie Decembersingel en de brandweerkazerne Roermond in afwachting van toekomstige ontwikkelingen in de huisvesting voor deze locaties, is uitgesteld. Hierdoor is de Veiligheidsregio op basis van de financiële voorschriften en wetgeving verplicht (BBV) om een deel van deze voorziening vrij te laten vallen. In de jaarverantwoording 2024 wordt voorgesteld om dit bedrag in afwachting van definitieve besluitvorming voorlopig te storten in een bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwen.

Het overige deel van het positieve rekeningresultaat (€2.097.212) wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door incidentele voordelen. De diverse programma's geven een wisselend beeld voor wat betreft dit resultaat. Binnen het programma Publieke Gezondheid zijn er hogere lasten die leiden tot een negatief resultaat. Daarentegen kent het programma Brandweezorg juist een groot positief resultaat. Dit wordt veroorzaakt door een aantal incidentele voordelen. Bij het programma Crisisbeheersing is het incidentele voordeel met name ontstaan door de extra toegekende gelden die niet volledig zijn benut. Binnen het programma Bedrijfsvoering is sprake van een wisselend beeld. Enerzijds door de overschrijding van de ICT-kosten, zowel op het gebied van personeel als materiële lasten. Anderzijds komt het voordeel voornamelijk door de gedeeltelijke vrijval van de voorziening voor groot onderhoud, zoals eerder toegelicht.

Het positieve rekeningresultaat geeft een vertekend beeld van de structurele financiële uitdagingen van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, bijvoorbeeld bij de GGD. De jaarrekening 2024 van de VRLN heeft echter geen aanvullende financiële gevolgen voor de gemeente Weert omdat de VRLN het positieve resultaat volledig toevoegt aan reserves.

2.1 De belangrijkste onderdelen uit de ontwerpbegroting 2026.

Strategisch huisvestingsplan en kapitaallasten materieel brandweer

De kapitaallasten materieel brandweer en strategische huisvesting zijn bestuurlijk reeds akkoord bevonden in de AB's van december 2022 en december 2023. Dit financiële effect is verwerkt in de gemeentelijke bijdrage 2026.

Versterkingsplan GGD

Aanvullend op de ontwikkelingen genoemd in de kaderbrief 2026 is het versterkingsplan GGD verwerkt in de begroting. Samen met de 15 gemeenten werkt de GGD Limburg-Noord aan een toegankelijke en robuuste publieke gezondheidszorg. Het budget voor GGD Limburg-Noord was de afgelopen jaren niet meegegroeid met de uitbreiding en intensivering van de wettelijke taken, waardoor achterstanden in het werk zijn ontstaan. Om de GGD in staat te stellen haar wettelijke taken effectief uit te voeren, is er structureel extra budget nodig. Het financieel effect van deze versterking is opgenomen in de begroting 2026.

SPUK's

Op basis van het hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet besloten om specifieke uitkeringen (SPUK's) over te hevelen naar het gemeentefonds en daarop een korting van 10% toe te passen. Op dit moment is er nog veel onduidelijkheid over het wel/niet overhevelen naar het gemeentefonds en over het toepassen van de 10% korting. Er is inmiddels toegezegd dat de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds en de minister heeft aangegeven zich in te zetten voor reparatie van de eventuele bezuiniging van 10%. Dit wordt echter pas duidelijk bij de voorjaarsnota van het kabinet. Op grond hiervan is in de voorliggende ontwerpbegroting dan ook geen rekening gehouden met deze wijzigingen ten aanzien van de BDuR en de overige SPUK's.

Programma Publieke Gezondheid

Buiten Toekomstbestendige GGD en Strategische huisvesting streeft de GGD in 2026 naar het uitvoeren van de GGD Visie 2030. De belangrijkste ontwikkelingen en doelstellingen per ambitie worden benoemd. Er zijn geen aantallen opgenomen omdat deze sterk afhankelijk zijn van de vordering van de implementatie van het versterkingsplan.

De ambities binnen dit programma zijn:

1. Investeren in een nieuwe generatie
2. Versterken van de gezondheidsbescherming
3. Informatie laten werken voor publieke gezondheid
4. Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden
5. Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

Programma Brandweezorg

Deze beleidsperiode (2024-2027) wordt er verder toegewerkt naar een flexibele, informatie gestuurde, rationele en robuuste brandweerorganisatie, om snel en adequaat incidenten te kunnen blijven bestrijden en risicogericht te adviseren. Dit is ook door het AB in 2021 vastgesteld in de visie brandweezorg 2030.

Programma Crisisbeheersing

Om invulling te kunnen geven aan de opgaven en uitdagingen vanuit zowel de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (LACb) alsook het beleidsplan is de VRLN in 2023 gestart met een intensieve samenwerking tussen de drie kolommen binnen crisisbeheersing (Crisisbeheersing, GHOR en Bevolkingszorg). Deze beleidsperiode richt de VRLN zich op het versterken van crisisbeheersing naar een flexibele en robuuste organisatie die in de koude en lauwe fase in leiding, coördinatie en informatiemanagement voorziet. Daarnaast is er een geborgde crisisorganisatie voor de warme fase.

Programma Bedrijfsvoering/Overhead

Het programma bedrijfsvoering/overhead is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie (P&O), financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie. In 2026 zal vooral ingezet worden op de digitale transformatie, doorontwikkeling van processen en systemen en het werven, binden en boeien van personeel en vrijwilligers.

2.2 De belangrijkste onderdelen uit het versterkingsplan GGD.

De continuïteit en kwaliteit van de wettelijke taken staan structureel onder druk, waardoor de GGD Limburg-Noord (GGD-LN) deze niet meer naar behoren kan uitvoeren. Dit betreft onder andere het benodigde aantal contactmomenten in de jeugdgezondheidszorg en daaraan gekoppelde vaccinatiemomenten. Dit geeft risico's voor de publieke gezondheid, zoals een grotere kans op uitbraken van infectieziekten, afname van de vaccinatiegraad, vergroting van gezondheidsverschillen tussen verschillende bevolkingsgroepen, het niet in beeld hebben van (mentale) gezondheidsrisico's bij kinderen. Dit signaal is lange tijd onvoldoende duidelijk gedeeld met gemeentes en onvoldoende actie op geweest. Nu is in samenwerking met de gemeenten een versterkingstraject nodig. Dit versterkingstraject is in goede afstemming met de gemeente opgesteld en bevat duidelijke oplossingsrichtingen en een monitoringsplan. Om herhaling te voorkomen is het van belang dat de GGD en gemeenten goede (proces)afspraken maken over de informatie die nodig is om de voortgang te kunnen monitoren.

2.3 Er is aanleiding tot het indienen van een zienswijze ten aanzien van zowel de ontwerpbegroting 2026 als het versterkingsplan GGD.

Met in achtneming van de bepalingen in de wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de gelegenheid om een zienswijze in te dienen voordat besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de VRLN op 5 september plaatsvindt. De zienswijzetermijn loopt tot en met 15 juli 2025. Voorgesteld wordt om een reactie bij de VRLN in te dienen met betrekking tot de volgende punten:

1. *Projectmatige aanpak voor besluitvorming*

Het besluitvormingsproces met betrekking tot de toekomstbestendige GGD is niet optimaal verlopen, vooral door het gebrek aan tijdige betrokkenheid in de beginfase. Wij verzoeken de VRLN om relevante onderwerpen projectmatig aan te pakken, waarbij ambtenaren van de deelnemende gemeenten voorafgaand aan het besluitvormingsproces tijdig worden betrokken. Daarnaast is het van belang om de gemeenten te informeren over de voortgang.

2. *Restitutie ongebruikte middelen versterkingsplan GGD*

Het versterkingsplan legt een groot aanvullend beslag op schaarse gemeentelijke middelen. Het is reëel om eventuele vrijval met betrekking tot het versterkingsplan GGD (bijvoorbeeld in geval van het niet direct invullen van vacatures) te restitueren aan de gemeenten. De VRLN wordt opgeroepen om hieraan gevolg te geven.

3. *Weerstandsvermogen en risicobeheersing*

In de paragraaf weerstandsvermogen is bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit letterlijk de tabel uit de jaarrekening 2024 opgenomen (de tabel in de begroting 2026 is ook genoemd "Weerstandsvermogen 2024"). Betekent dit dat er geen wijzigingen in deze tabel voor 2026 en verder worden voorzien? De VRLN wordt nogmaals verzocht om de nota risicobeheersing en weerstandsvermogen zo snel mogelijk in 2025 te actualiseren. Wij kunnen op basis van de huidige paragraaf onvoldoende beoordelen of het lokaal opnemen van risico's met betrekking tot de VRLN wel of niet aan de orde is.

4. *Opvangen kosten binnen eigen exploitatie*

Er is een tendens te zien dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN de afgelopen jaren flink is gestegen en ook de komende jaren fors toeneemt. Dit komt mede door het versterkingsplan voor een toekomstbestendige GGD. Van de VRLN wordt verwacht dat zij vanaf begrotingsjaar 2027 in principe extra (ruimtevragende) kosten van zowel bestaand beleid als nieuw beleid opvangt binnen de eigen exploitatie. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering van lonen en prijzen komen dan voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

5. *Verkenning lobby*

De gemeenteraad roept de Algemeen Bestuursleden op om samen met de GGD een verkenning te doen of een lobby richting het ministerie passend is om meer financiële middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de gemeentelijke taken, waaronder de taken van de GGD en de Veiligheidsregio.

3.1 *Verwerken financiële gevolgen*

Beleidslijn is dat aanvullende financiële gevolgen van de begroting van het volgende jaar worden verwerkt bij het opstellen van de gemeentelijke begroting van het volgende jaar (i.c. 2026).

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2024

Resultaat 2024 voor bestemming (voordelig)	3.715.500
Voorstel VRLN tot resultaatbestemming:	
- Reserve groot onderhoud gebouwen	1.618.288
- Aanvulling algemene reserve	970.000
- Bestemmingsreserve bodemsanering Nijmeegseweg	1.127.212

Resultaat 2024 na bestemming	0
-------------------------------------	----------

Er zijn geen aanvullende financiële gevolgen voor de gemeente omdat het resultaat 2024 door de VRLN volledig bestemd is, er vindt geen restitutie aan de gemeente plaats.

Begroting 2026

De volgende mutaties zijn door de VRLN in de begroting 2026 verwerkt (bedragen afgerond op hele duizenden euro's):

Bijdrage Weert 2025 o.b.v. primaire begroting 2025 VRLN	7.125.000
Loonkostenstijging 2026*	95.000
Materiële kostenstijging 2026*	61.000
Strategisch huisvestingsplan (al meerjarig geraamd in begroting 2025 VRLN)	26.000
Kapitaallasten materieel brandweer (al meerjarig geraamd in begroting 2025 VRLN)	26.000
Versterkingsplan GGD (gefaseerde ingroei 2026 en 2027)	341.000
Afronding	1.000
Bijdrage Weert 2026 o.b.v. primaire begroting 2026 VRLN	7.675.000

*In de gemeentelijke begroting 2025 is voor 2026 e.v. meerjarig rekening gehouden met een loon- en prijsindex van resp. 2% en 2%. Deze indexering is meerjarig toegepast op de bijdrage aan de VRLN. De toegepaste indexeringen 2026 door de VRLN zijn resp. gelijk en hoger (resp. 2% en 2,1%).

Financiële effecten	2026	2027	2028	2029
Meerjarenraming 2025-2029 gemeente	7.320.600	7.470.038	7.619.674	7.619.674
Begroting 2026-2029 VRLN	7.674.982	7.802.924	7.802.924	7.802.924
Indexering 2027 e.v.**	n.v.t.	154.291	311.667	472.191
Stijging	354.382	487.177	494.917	655.441

** o.b.v. uitgangspunten gemeentebegroting omdat de VRLN geen meerjarige indexering toepast. Omdat de uitgangspunten voor de gemeentebegroting 2026 nog niet zijn vastgesteld wordt vooralsnog uitgegaan van de (naar 2029 doorgetrokken) uitgangspunten voor de gemeentebegroting 2025. Bij het opstellen van de gemeentebegroting 2026 worden de vastgestelde indexeringen voor 2027 e.v. toegepast.

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2026 van de VRLN stijgt in 2027 van € 7.674.982 naar € 7.802.924. Dit wordt veroorzaakt door de gefaseerde ingroei van het versterkingsplan GGD. De gevolgen voor 2026 e.v. worden verwerkt in de gemeentelijke begroting 2026, waarbij in de bijdragen voor 2027 e.v. rekening wordt gehouden met de vastgestelde gemeentelijke indexeringen.

Participatie

Door het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 en het versterkingsplan van de GGD worden de gemeenteraden betrokken bij de vaststelling van de inhoud van deze begroting en het versterkingsplan.

Communicatie

Een zienswijze kan per brief kenbaar gemaakt worden. In de bijlage is de brief opgenomen die na besluitvorming door de gemeenteraad aan het Algemeen Bestuur van de VRLN kan worden verstuurd.

Planning

De gemeenteraad kan tot en met 15 juli 2025 een zienswijze bij de VRLN indienen, waarna de ontwerpbegroting en het versterkingsplan GGD behandeld worden in het Algemeen Bestuur dat op 5 september plaatsvindt.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

- Brief concept jaarverantwoording 2024 Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Jaarverantwoording 2024.
- Jaarverantwoording 2024 in één oogopslag.
- Brief Ontwerp Begroting 2026 en Toekomstbestendige GGD.
- Begroting 2026.
- Versterkingsplan GGD.
- Zienswijze ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2884068

Advies raadscommissie

De commissie acht het voorstel rijp voor behandeling in de raad als hamerstuk.

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 mei 2025.

besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarverantwoording 2024 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. Een zienswijze in te dienen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en het versterkingsplan GGD.
3. De bijdrage van de gemeente Weert o.b.v. de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord te verwerken in de gemeentelijke begroting 2026.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 juni 2025.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken